

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/10/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117222485
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8117222485.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Mariany Muránskej v spore žalobcu R Collectors, s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 50 094 297, právne zastúpený Advokátkou kanceláriou RELEVANS, s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, proti žalovanej W. K., nar. XX.XX.XXXX, trval bytom I. XXXX/XX, XXX XX C., prechodne bytom G. XXX/XX, XXX XX T. S., o zaplatenie 2.910,32 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 15Csp/258/2017-85 zo dňa 06. septembra 2018, takto jednohlasne

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku III..
- II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:
„I. Konanie v časti o zaplatenie 300,- Eur zastavuje.
- II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 2.171,14 Eur s úrokom z omeškania zo sumy 2.171,14 Eur vo výške 5,15 % ročne splatným od 1.10.2017 do zaplatenia, v splátkach vo výške 50,- Eur mesačne splatných k 28. dňu v mesiaci počnúc právoplatnosťou rozsudku, opakovane do budúcnosti, pod následkom straty výhody splátok, do úplného vyrovnania dlhu.
- III. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.
- IV. Náhradu trov konania stranám nepriznáva.
2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), § 7, § 9, § 11 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, § 52, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, § 54, § 517 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia občianskeho zákonníka, § 251, § 255 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.
3. Vychádzal zo zistenia, že žalobca ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzavreli dňa 29.04.2014 F. o úvere - dobrá pôžička č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej veriteľ dlžníčke poskytol úver vo výške 3.000,- Eur s dátumom konečnej splatnosti dňa 20.04.2019. Z dôvodu porušenia zmluvných povinností žalovanou vyzýval žalobca na úhradu omeškanej sumy po lehote splatnosti vo výške 696,91 Eur výzvou z 13.03.2015. O doručovaní výzvy predložil poštový podací hárok. Listom zo dňa 30.03.2015 oznámil žalovanej zosplatenie úveru ku dňu 30.03.2015 a vyčíslil ho na sumu 3.525,57 Eur. Zároveň

vyzval žalovanú uhradiť dlžnú sumu obratom, t.j. najneskôr v lehote 10 kalendárnych dní od doručenia výzvy. Zásielka bola žalovanej doručená dňa 07.04.2015. Podľa predloženého aktuálneho stavu úveru žalovaná uhradila 4-krát splátku 93,- Eur a 1-krát 87,59 Eur, zároveň uhradila spolu splátku poisťného 6-krát 3,30 Eur.

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že zmluva uzavretá medzi stranami sporu je zmluvou spotrebiteľskou, nakoľko zmluvu uzatvárala banka ako dodávateľ/veriteľ, ktorý poskytol žalovanej dlžníčke úver vo výške 3.000,-Eur za zmluvne dohodnutých podmienok. PO kontrole predmetnej zmluvy súd dospel k záveru, že táto neobsahuje zákonom vyžadované obligatórne náležitosti, keď neuvádza druh spotrebiteľského úveru, ďalej absentuje uvedenie predpokladov použitých na výpočet RPMN, pričom údaj o výške RPMN nie je postačujúci, nakoľko nie je možné hodnotu RPMN verifikovať. S poukázaním na nedostatky a aplikujúc sankciu v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch je poskytnutý úver bezúročný a bez poplatkov. Ďalej sa súd domnieva, že žalobca nekonal ani s dostatočnou odbornou starostlivosťou, keď dôsledne nešetril bonitu klienta tak, ako mu to ukladá zákon v ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z.. Zo šetrenia žalovanej nevyplývajú výdavky žalovanej, či jej príjem slúži na uspokojovanie výlučne potrieb žalovanej, resp. iných osôb a ani ďalšie relevantné informácie na posúdenie schopnosti splácať úver s poukázaním na výrazne nízky príjem 360,- Eur. Súd preto považoval za dôvodné vyhovieť žalobe len v časti rozdielu poskytnutých finančných prostriedkov 3.000,- Eur po odpočítaní úhrad realizovaných žalovanou do zosplatnenia úveru vo výške 528,86 Eur a po zosplatnení úveru vo výške 300,- Eur, teda zo sumy 3.000,- Eur súd odpočítal sumu 826,86 Eur a na zaplatenie výslednej sumy 2.171,14 Eur zaviazal žalovanú spolu so zákonným úrokom z omeškania vo výške 5,15 % ročne z dlžnej sumy splatným od 01.1.2017 do zaplatenia, pričom dlžnú sumu jej povolil uhradiť v splátkach vo výške 50,- Eur. Zohľadnil pritom tú skutočnosť, že žalovaná je aktuálne na materskej dovolenke, čomu zodpovedá aj jej príjem. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol, keďže poskytnutý úver považoval za bezúročný a bez poplatkov. Súd vyhovel návrhu žalobcu a žalobu v časti sumy 300,- Eur pre späťvzatie zastavil.

5. O trovách konania rozhodol tak, že náhradu trov konania stranám nepriznal, keďže žiadna zo strán nebola v konaní úspešná a po zohľadnení žalobcom uplatnenej sumy aj s kapitalizovaným príslušenstvom bol žalobca v konaní prevažne neúspešný.

6. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to proti výroku III. a IV.. Odvolanie právne odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Uviedol, že žalobca nebol povinný skúmať, aké sú mesačné výdavky žalovanej a žalovaná si peniaze z úveru riadne prevzala, nakoľko súhlasila s podmienkami zmluvy. Na základe uvedeného mal za to, že súd nesprávne vyhodnotil skúmaný skutkový stav a dospel k nesprávnemu záveru. Dovoliť si poukázať na to, že banka nie je charitatívna organizácia. V prípadoch, v ktorých má žalobca pochybnosti o bonite klienta a jeho schopnosti splácať, zmluvu o úvere neuzatvorí. Zároveň poukázal na to, že žalobca predložil konajúcejmu súdu potrebné listinné dôkazy, ktorými posudzoval skúmanie bonity žalovanej, preto tvrdenie, že išlo o nedostatočné skúmanie bonity nepovažuje za správne. Namietal, že odôvodnenie súdu o neskúmaní bonity žalovanej je v tejto časti nepreskúmateľné, nakoľko súd bližšie nešpecifikoval akými inými spôsobmi mal žalobca zisťovať bonitu, nakoľko zákon nestanovuje presné podmienky. Skúmanie bonity preto z ich pohľadu nebolo formalistické ale dostačujúce. Vo vzťahu k absencii RPMN sa domnieval, že rozsudok súdu je nepreskúmateľný, a to z dôvodu nedostatočného odôvodnenia veci. Uviedol, že pri hodnotení zmluvných podmienok má zvlášť zásadný význam kvalifikácia tzv. priemerného spotrebiteľa. V nadväznosti na uvedené preto priemerný spotrebiteľ z informácií uvedených v zmluve o úvere pozná druh jemu poskytovaného úveru, ktorý pritom sám veriteľa žiada. Žalovaný pri uzatváraní zmluvy presne vedel, že uzatvára úver s podtitulom spotrebiteľský. Navrhol, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti a vrátil vec na nové prejednanie súdu prvej inštancie alebo zmenil rozhodnutie v napadnutej časti tak, že žalobe žalobcu v plnom rozsahu vyhovie a zaviazá žalovaného na náhradu trov aj odvolacieho konania v rozsahu 100%.

7. Po vydaní rozsudku súdom prvej inštancie, navrhol žalobca C.. zmenu strany sporu na strane žalobcu, a to na základe toho, že medzi ním a spoločnosťou R Collectors, s.r.o. došlo k podpísaniu Zmluvy o postúpení pohľadávok č. I/XXXX, predmetom ktorej bol aj uvedený spor. Spoločnosť R Collectors, s.r.o. súhlasila so vstupom do konania na miesto žalobcu. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 12.11.2018 rozhodol tak, že pripustil, aby do konania na strane pôvodného žalobcu vstúpil žalobca R Collectors, s.r.o..

8. Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadрила.

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (ustanovenie § 34 C.s.p., preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 385 C.s.p. a contrario) tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

10. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

11. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s inou vadou v konaní, nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením veci, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

12. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

13. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským. Na predmetný právny vzťah je preto potrebné aplikovať ustanovenia, ktoré sa vzťahujú na ochranu spotrebiteľa v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoSÚ“).

14. K námietke žalobcu týkajúcej sa skúmanie bonity žalovanej odvolací súd uvádza, že obdobie ako súd prvej inštancie, aj odvolací súd má za to, že v danom prípade sú splnené podmienky na to, aby bol úver považovaný za bezúročný a bez poplatkov, a to minimálne z dôvodu, že žalobca pri poskytovaní úveru hrubo porušil povinnosť skúmať bonitu žalovanej ako klienta. V zmysle ust. § 11 ods. 2 ZoSÚ možno za hrubé porušenie povinnosti považovať posudzovanie schopností splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave, pričom neskúmanie čo i len jednej z týchto kategórií spôsobuje bezúročnosť. Pokiaľ účelom skúmania bonity klienta je zistenie všetkých údajov potrebných na posúdenie schopností klienta splácať úver, potom takéto posúdenie nemôže byť zrealizované len na základe skúmania napr. príjmu a rodinného stavu klienta. Príjem aj rodinný stav klienta môžu byť vyhovujúce, ale pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. V danom prípade ani z odvolania nevyplýva, že žalobca pred poskytnutím úveru skúmal výdavky žalovanej ako klienta (napríklad zisťovaním požadovaných informácií u samotnej žalovanej). Skúmanie bonity klienta, len zistení jeho príjmu nie je dostatočné, pretože záväzky žalovanej ako klienta môžu vyplývať jednak z verejných databáz (čo si žalobca, resp. jeho právny predchodca, môže overiť sám) a môže sa jednať aj o súkromné pôžičky. Zisťovanie predmetných skutočností, tak môže dať poskytovateľovi úveru obraz o pomeroch ale aj výdavkoch klienta (napr. o zvýšených výdavkoch súvisiacich so zhoršeným zdravotným stavom). Žalobca tak porušil svoju povinnosť vyplývajúcu z § 7 ods. 1 ZoSÚ, z čoho je nevyhnutné vyvodiť zákonné sankcie.

15. Vo vzťahu k predpokladom výpočtu RPMN, odvolací súd uvádza, že RPMN predstavuje údaj dôležitý pre vyjadrenie nákladov na úver a spotrebiteľom pomáha tento údaj spoznať, aké všetky náklady budú spojené so spotrebiteľským úverom. Tým, že celkové náklady sú vyjadrené v percentuálnych bodoch,

zjednodušuje sa tým spotrebiteľovi porovnanie obdobných produktov na finančnom trhu a tak aj výber úveru, pre toho - konkrétneho spotrebiteľa najvýhodnejšieho. Zároveň uvedenie všetkých predpokladov výpočtu RPMN umožňuje tak spotrebiteľovi ako aj súdu zistiť, na základe čoho dospel veriteľ (dodávateľ) k výsledku o konečnej výške RPMN, a či je výpočet RPMN správny, nakoľko aj nesprávne uvedenie RPMN zo strany dodávateľa (veriteľa) je klamaním spotrebiteľa a hľadá sa na neho, akoby RPMN nebolo uvedené (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 20Co/230/2014 zo dňa 19.11.2015). Je teda jednoznačné, že v každej zmluve musí byť uvedená tak výška istiny, ako aj úrokov a iných poplatkov, taktiež aj ich počet a termíny splátok, pretože uvedené požiadavky predstavujú predpoklad pre výpočet RPMN. Ako správne uviedol už súd prvej inštancie, vzhľadom na absenciu údajov potrebných pre výpočet RPMN sa predmetný úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaná mala tak len povinnosť vrátiť žalobcovi istinu poskytnutého úveru, preto súd prvej inštancie správne zaviazal žalovanú na úhradu dlžnej sumy, a v prevyšujúcej časti tak zmluvného úroku ako aj úroku z istiny zamietol.

16. Ak strana nemá plný úspech vo veci, vždy má čiastočný úspech vo veci, t. j. každá strana (žalobca aj žalovaný), je sčasti úspešná a sčasti neúspešná. Vo všeobecnosti platí, že ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí.

17. S prihliadnutím na sociálne, majetkové a zárobkové pomery bola aplikácia ust. § 232 ods. 3, 4 CSP pri rozhodovaní o lehote splatnosti dlhu dôvodná, a voči povoleniu splátok nebolo podané odvolanie žalobcu. Odvolací súd pri rozhodovaní o otázke náhrady trov konania zohľadnil výšku priznanej pohľadávky žalobcu, povinnosť žalovanej zabezpečiť životné potreby rodiny, pričom zo spisu vyplýva, že žalovaná má maloleté dieťa/ č.l.83/, rovnako silné ekonomické zázemie žalobcu, vystupujúceho ako banka. Navyše, výška priznanej mesačnej splátky je primeraná záujmom žalobcu na čo najrýchlejšom splatení pohľadávky. Tieto okolnosti sú rovnako predpokladom pre aplikáciu § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania.

18. Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie aj vo výroku o trovách konania ako vecne správny v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP.

19. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť, že žalobca v odvolacom konaní úspech nemal a úspešnej žalovanej žiadne preukázateľné trovy nevznikli.

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).